

دستورالعمل های مدیریت بی اشتهایی در شیرخواران و کودکان مبتلا به سیستیک
فیبروزیس
**Poor appetite clinical care guidelines in infant and children with
Cystic Fibrosis**

بنیاد بیماری سی اف ایران
Iran Cystic Fibrosis Foundation (ICFF)

آبان ۱۳۹۸

اعضای کمیته تدوین (به ترتیب حروف الفبا)

ردیف	نام و نام خانوادگی	دانشگاه علوم پزشکی	رشته تخصصی-فوق تخصصی
۱	خانم احمدی فاطمه	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	کارشناس تغذیه
۲	دکتر احمدی میترا	دانشگاه علوم پزشکی اهواز	فوق تخصص گوارش اطفال
۳	دکتر اسماعیلی محمدرضا	دانشگاه علوم پزشکی بابل	فوق تخصص گوارش اطفال
۴	دکتر افلاطونیان مجید	دانشگاه علوم پزشکی یزد	فوق تخصص گوارش اطفال
۵	دکتر باقریان ریتا	دانشگاه علوم پزشکی قزوین	فوق تخصص گوارش اطفال
۶	خانم بلالی بهاره	دانشگاه علوم پزشکی اراک	کارشناس تغذیه
۷	خانم بنفشه شیوا	دانشگاه علوم پزشکی گلستان	کارشناس فیزیوتراپی
۸	دکتر جعفری روحی امیر حسین	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	فوق تخصص ریه اطفال
۹	دکتر جعفری عبدالحمید	دانشگاه علوم پزشکی یزد	فوق تخصص ریه اطفال
۱۰	اقای جعفری مورکانی بهاره	دانشگاه علوم پزشکی اهواز	کارشناس تغذیه
۱۱	خانم حاتمی نیا ملیحه	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	کارشناس ارشد فیزیوتراپی
۱۲	دکتر حسن زاد مریم	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	فوق تخصص ریه اطفال
۱۳	دکتر حسینی نژاد نسرين	دانشگاه علوم پزشکی ایران	فوق تخصص ریه اطفال

۱۴	دکتر کیم زاده مهران	دانشگاه علوم پزشکی اهواز	فوق تخصص گوارش اطفال
۱۵	دکتر خادمیان مجید	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	فوق تخصص گوارش اطفال
۱۶	دکتر خانبابایی قمر تاج	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	فوق تخصص ریه اطفال
۱۷	دکتر دره فاطمه	دانشگاه علوم پزشکی اراک	متخصص اطفال
۱۸	خانم دوستی مرضیه	دانشگاه علوم پزشکی تهران	کارشناس تغذیه
۱۹	دکتر رحمانی پریسا	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص گوارش اطفال
۲۰	اقای رضایی رسول	دانشگاه علوم پزشکی اورمیه	کارشناس تغذیه
۲۱	دکتر رفیعی ماندانا	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	فوق تخصص گوارش اطفال
۲۲	دکتر روشن ضمیر زهرا	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص ریه اطفال
۲۳	دکتر رئیس محسن	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	فوق تخصص ریه اطفال
۲۴	خانم زنده دل مونا	دانشگاه علوم پزشکی تهران	کارشناس ارشد تغذیه
۲۵	دکتر سیاری علی اکبر	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	فوق تخصص گوارش اطفال
۲۶	دکتر سیدی سید جواد	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	فوق تخصص ریه اطفال
۲۷	دکتر شاهکار لعبت	دانشگاه علوم پزشکی گلستان	فوق تخصص ریه اطفال
۲۸	شکار سرایی معصومه	دانشگاه علوم پزشکی قزوین	کارشناس تغذیه
۲۹	دکتر شیرزادی روح اله	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص ریه اطفال
۳۰	دکتر صادقیان مهناز	دانشگاه علوم پزشکی ایران	فوق تخصص گوارش اطفال
۳۱	دکتر صالحی سوده	دانشگاه علوم پزشکی گیلان	فوق تخصص گوارش اطفال
۳۲	دکتر صانعیان حسین	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	فوق تخصص گوارش اطفال

۳۳	دکتر صدر سعید	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	فوق تخصص ریه اطفال
۳۴	خانم ططرنزاد ایدا	دانشگاه علوم پزشکی گلستان	کارشناس تغذیه
۳۵	دکتر عظیمی علی	دانشگاه علوم پزشکی کاشان	فوق تخصص ریه اطفال
۳۶	خانم علیرضایی ام البنین	دانشگاه علوم پزشکی تهران	کارشناس فیزیوتراپی
۳۷	دکتر علی مددی حسین	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص گوارش اطفال
۳۸	دکتر علیزاده مهدی	دانشگاه علوم پزشکی قزوین	فوق تخصص ریه اطفال
۳۹	دکتر غفاری پور حسینعلی	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	فوق تخصص ریه اطفال
۴۰	دکتر غیبی شاهمنم	دانشگاه علوم پزشکی اورمیه	فوق تخصص گوارش اطفال
۴۱	دکتر فاموری فاطمه	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	فوق تخصص گوارش اطفال
۴۲	دکتر فخاریان عاطفه	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	فوق تخصص ریه بزرگسالان
۴۳	دکتر فرح بخش نازنین	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	فوق تخصص ریه اطفال
۴۴	دکتر فرهمند فاطمه	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص گوارش اطفال
۴۵	دکتر فریبرز محمد رضا	دانشگاه علوم پزشکی بوشهر	فوق تخصص گوارش اطفال
۴۶	دکتر فلاحی غلامحسین	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص گوارش اطفال
۴۷	دکتر قالیباف بابک	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	فوق تخصص ریه اطفال
۴۸	دکتر کاظمی زاده حسین	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص ریه بزرگسالان
۴۹	دکتر کثیری کرملی	دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد	فوق تخصص گوارش اطفال
۵۰	دکتر مدرسی محمدرضا	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص ریه اطفال
۵۱	دکتر مسیحا فرزاد	دانشگاه علوم پزشکی مازندران	فوق تخصص ریه اطفال

۵۲	دکتر مصلحی محمد اشکان	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	فوق تخصص ریه اطفال
۵۳	دکتر معتمد فرزانه	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص گوارش اطفال
۵۴	دکتر معظمی گودرزی سمیه	دانشگاه الزهرا	دکترای میکروبیولوژی
۵۵	دکتر مفتاح راضیه	دانشگاه علوم پزشکی اهواز	دکترای تخصصی فیزیوتراپی
۵۶	دکتر میرلوحی سیدحسین	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص ریه اطفال
۵۷	دکتر نجفی مه‌ری	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص گوارش اطفال
۵۸	دکتر نصیری پیمان	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	فوق تخصص گوارش اطفال
۵۹	خانم نقاشیان فرنوش	دانشگاه علوم پزشکی مازندران	کارشناس تغذیه
۶۰	دکتر نوایی صفورا	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص ریه اطفال
۶۱	دکتر نوروزی شهرام	وزارت بهداشت	فوق تخصص نوزادان
۶۲	دکتر اله وردی بهار	دانشگاه علوم پزشکی تهران	فوق تخصص گوارش اطفال
۶۳	دکتر هاشمی سید مجتبی	دانشگاه علوم پزشکی اراک	فوق تخصص گوارش اطفال

- (۱) در شیرخواران هدف صدک ۵۰ یا بالاتر وزن برای قد است (تا حدودی تپل).
- (۲) رژیم پر چرب شامل، شیر کامل (پر چرب) توصیه می‌شود.
- (۳) در صورت کاهش وزن یا عدم وزن‌گیری شیرخوار، خانواده و کارشناس بهداشتی درمانی باید به تیم درمان اطلاع دهند.
- (۴) هدف از درمان تغذیه‌ای شیرخواران، طبیعی شدن رشد آنهاست. در سال اول زندگی به رشد نوزاد توجه ویژه شود بدلیل اینکه این دوره زمان بیشترین نیازهای متابولیکی است. در نوزاد سالم در ۴ ماهگی وزن ۲ برابر و در ۱ سالگی ۳ برابر وزن زمان تولد می‌شود. توصیه می‌شود کودکان در ۲ سالگی به صدک ۵۰ وزن برای قد برسند اگرچه دستیابی به این هدف در اوایل شیرخوارگی مفیدتر به نظر می‌رسد.
- (۵) نوزادانی که به وزن و قد مورد انتظار نمی‌رسند و یا هردو کمتر از صدک ۲۵ وزن برای قد WHO باشند، در معرض خطر تغذیه‌ای بوده و باید بطور دقیق با ارزیابی و انجام مداخلات مناسب پایش شوند.
- (۶) در کودکان با نقص رشد، استفاده از تغذیه انترال برای افزایش دریافت رژیمی معمول به منظور افزایش میزان وزن‌گیری توصیه می‌شود.
- (۷) توصیه شده کودکان غذاهای افزایش‌دهنده وزن مانند گوشت (بعنوان منبع خوب آهن و روی) را بعنوان اولین غذا همراه با مصرف شیر مادر مصرف نمایند.
- (۸) Neophobia مشکل مربوط به معرفی غذاهای جدید به کودک است که موجب می‌شود با رفتارهایی مانند پرت کردن غذا از دهان، رو برگرداندن و غمگین شدن نسبت به مصرف غذا مقاومت می‌کند که کنترل این مشکل از طریق دادن آن غذا برای ۱۰-۱۲ بار به کودک است قبل از آنکه تصمیم گرفته شود که کودک آن غذا را دوست ندارد. همچنین والدین باید به رفتارهای تحریک‌کننده و تشویق‌کننده مصرف غذا توسط

کودک آگاه بوده و نسبت به مقاومت های کودک در برابر مصرف غذا بی توجه بوده و واکنش منفی نشان ندهند.

۹) مصرف مکمل های ویتامین و مینرال لازم توصیه می شود.

Calculate average daily weight gain since last visit and compare to expected *

Age range	Males (gm/day)	Females (gm/day)	Age range	Males (gm/day)	Females (gm/day)
Birth-1 month	30	26	4 - 5 months	17	16
1 - 2 months	35	29	5 - 6 months	15	14
2 - 3 months	26	23	6 - 9 months	10-13	10
3 - 4 months	20	19	9-24 months	7-10	7-10

* Based on expected rate of wt gain at the 50th %ile for age (Guo et al. J Pediatr 1991;119:355-362)

Expected wt gain not achieved: refer for dietitian evaluation and assess intake **

Values for wt gain and intake are based on term, well-nourished infants; ↑ intakes & rates of wt gain are needed for catch-up growth

Birth to 3 months	≥115-130 kcal/kg/day
3- 6 months	≥100-110 kcal/kg/day
6-24 months	≥100 kcal/kg/day

** Intake from Beal, VA in Human Growth and Development, McCammon ed., Charles C. Thomas, Springfield, IL 1970; 63-100

1. Increase caloric density of feedings
2. Increase PERT dose to higher end of dosing range
3. Consider the following (not necessarily sequentially)

